

OM DE RIKE SØLVFUNNENE I MILDIGKEIT GOTTES GRUVE PÅ KONGSBERG I 1938

Av Fred Steinar Nordrum og Per Halvor Sælebakke, Bergverksmusset Kongsberg.

I mineralsamlingen på Bergverksmuseet på Kongsberg står det en monter full med sølvstuffer (trådsølv, delvis med et overtrekk av sølvglans) som ble funnet i Mildigkeitt Gottes gruve i 1938. Ragnvald Dusterud (født 1910) som senere tok Bergskolen og blandt annet ble stiger i Gottes Hülfin der Noth gruve på Kongsberg og i Søve gruve ved Ulefoss og bestyrer av Bergverksmuseet, var med på de rike sølvfunnene som ble gjort den gangen. Han er nå medlem (og revisor) i Kongsberg og omegn geologiforening.

Vi har fått Dusterud til å fortelle litt om det skjedde:

– Når Mildigkeitt gav oss sølv, det glemmer jeg vel aldri. Vi hadde en svær kalkspatgang, ser du, med en bredde på 76 cm, og hadde hatt sølv på'n i flere meter. Jeg arbeidet i ei ort oppi der.

Når jeg kom på skiftet om ettermiddagen, så var det et grushøl nede i sida på sålen, og der lå det fine kalkspatkrystaller. Jeg tenkte at det her skal jeg ta med noe hjem av, og rota nedi vannet der. Du veit, det var jo mökkete. Men så fikk jeg tak i en tråd nedi der. Ja, en sølvtråd var det selvfølgelig ikke, så jeg skjønte med en gang at her er det trådsølv, og rota litt mer, og kjente ei hel plate.

– Så måtte jeg bore for salva mi, for det var ikke bønn om annet enn at det skulle gjøres på skiftet.

Han Sigurd Hagen arbeidet på en etasje 40 meter høyere, vi var bare to. Og da vi var oppe og spiste, så sa jeg til ham at når du blir ferdig i kveld, så får du komme ned, for nå trur jeg jeg har finni noe fint sølv. Jo, da han Sigurd kom, så var jeg og ferdig med boringa, og hadde begynt å grave mere i dette hølet her. Men vi fikk ikke opp noe, så vi tok bormaskinen og sette ned i et høl i sålen ved siden av druse-

Ragnvald Dusterud sammen med sølvstuffen på 48 kg som han fant i 1938.
(Foto: Nils Darbo).

hølet, la i to kubber og skaut. Og du skulle ha sett! Det lå strødd med sølv, hele sølen utover. Der var en klump på 48 kg, den ligger på Bergverksmuseet i dag, og en på 23 kg og en på 14 kg pluss en hel del annet. Vi lasta dette her opp i ei vogn, og kjørte det opp i dagen og stabla hele spisebordet i brakka der full av sølv. Ja, og Gud veit hvor lenge vi holdt på utover natta, men det var ikke en av oss som tenkte på å skrive overtid på dette her, det var jo så morro atte. Og sånt gjør du bare en gang i livet. – Og dagen etter, da ble det ringt etter direktøren, og »Baker'n», han var jo med, og Sigurd Bråten, som var formann. Og

journalister kom da veit du. »Smør opp hele første sida», sa »Baker'n» til journalistene, »for det e' rikerts ælt samma». Dette var om formiddagen, men jeg fikk jo greie på det når jeg kom på ettermiddagsskiftet.

– Det var litt av et sølvfunn. Jeg bora ei salve der som jeg måtte brøste om høla to ganger, for jeg bora i tjukke sølvet. Da jeg tok opp borslammet, så var det bare sølvflass. Og uka etter dette, da jeg lasta stein,

huka krafsa mi borti en alvorlig klump. Den var brei, en 20 - 25 cm. Jeg fikk den fram fra steinrøysa der, og fikk så vidt løfta den opp i vogna. Den steinen våger jeg på veide en 120 kg. Og direkte opp i dagen med den. Men den gikk rett i smeltehytta for det var bare blåsølvet.

– Det første sølvfunnet jeg gjorde havna på verdensutstillingen i New York i 1939, og der ble en del av det solgt. Resten kom tilbake og ligger idag i Bergverksmuseet.